

Askeri Birliklerde Soğuk Kış Şartlarında Görev Yapan Personelin İş Sağlığı Güvenliği İle İlgili Alınacak Önlemleri ve Çözüm Önerileri

Turabi KARADAĞ¹, Habip DAYIOĞLU²

Özet

Türk Silahlı Kuvvetleri ülkemizi yabancı düşman ülkelere karşı korumak ve kollamakla beraber, sınırlarımız içerisinde ise kolluk kuvveti olarak jandarma birlikleri ile beraber iç güvenlik harekâtı, emniyet asayişten sorumlu olduğu için yaptığı işler, tehlikeli kazaların olabileceği görevler olması nedeniyle birçok olumsuzluk ve iş kazalarıyla karşılaşmaktadır. Bu olumsuzluklar gerek görev yapan personel gerekse komuta kademesi içerisinde bir iş verimsizliği ve moral bozukluğu meydana getirmektedir. Jandarma birlikleri içerisinde 1961 tarihinde yürürlüğe giren emniyet kaza önleme subaylığı gibi bir kaza önleme sistemi vardır. Ancak gelişen teknoloji, insan makine dizaynları ve emir komuta hiyerarşisiyle bu sistem, işlevselliğini yitirmektedir. İş sağlığı ve güvenliği alanında proaktif önlemlerin alınarak meydana gelecek iş kazalarının önüne geçilmesi amacıyla bu sistem güncellenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Çığ, Jandarma, İş Güvenliği, Kış

Measures To Be Taken and Solution Suggestions For Military Units Working in Cold and Winter Conditions

Abstract

Although the Turkish Armed Forces and protect our country against foreign enemy countries, as the law enforcement forces within our borders are responsible for the internal security operation together with the gendarmerie units and the Police Order, many negatives and occupational accidents are encountered because their duties are dangerous accidents. These negatives cause job inefficiency and morale in both the staff and the command level. Gendarmerie units have an accident prevention system, such as the police accident prevention officer, which entered into force in 1961. However, developing technology, human-machine designs, command, and command hierarchy lose the functionality of this system. This system should be updated to prevent occupational accidents that occur as measures in the field of occupational health and safety.

Keywords: Avalanche, Gendarmerie, Work Safety, Winter

¹ İstanbul Ticaret Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü, İstanbul

İlgili yazar e-posta/ Corresponding author e-mail: turabikaradag@windowslive.com ORCID No: 0000-0001-9481-5718

² İstanbul Ticaret Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü, İstanbul

e-posta/e-mail: hdayioglu@ticaret.edu.tr ORCID No: 0000-0002-2069-4412

* Bu makale Turabi Karadağ'ın "Askeri Birliklerde İş Sağlığı ve Güvenliği Alanında Alınan Önlemlerin Verimliliğe Etkisi ve Çözüm Önerileri" isimli Doktora tez çalışmasından üretilmiştir.

Bu makaleye atıf yapmak için- *To cite this article*

Karadağ, T. ve Dayioğlu, H., (2021). Askeri Birliklerde Soğuk Kış Şartlarında Görev Yapan Personelin İş Sağlığı Güvenliği İle İlgili Alınacak Önlemleri ve Çözüm Önerileri. *Afet ve Risk Dergisi*, 4(1), 99-106.

1. GİRİŞ

Türkiye Cumhuriyeti Jandarması, kanunlar çerçevesinde emniyet ve asayiş ile kamu düzeninin korunmasını sağlayan, ayrıca Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin verdiği görevleri yerine getiren silahlı genel kolluk kuvvetidir.

Jandarmanın görev ve sorumluluk alanı, polis ve sahil güvenlik teşkilatının görev alanlarının dışında olup, il ve ilçe belediye sınırları dışında kalan yerlerdir. Ancak, belediye sınırları içinde olmakla birlikte, hizmet gerekleri bakımından İçişleri Bakanlığınca uygun görülen yerler, jandarmanın görev ve sorumluluk alanı olarak belirlenebilir (Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Yönetmeliği, 2017).

Jandarma birlikleri, kolluk kuvveti olarak ülkenin emniyet asayişinden direkt sorumlu olduğu için yaptığı görevler tehlikeli olabileceğinden, birçok olumsuzluk ve iş kazasıyla karşılaşmaktadır. Bu olumsuzluklar gerek görev yapan personel ve gerekse komuta kademesi içerisinde bir iş verimsizliği, meydana getirmektedir. Jandarma birliklerinin kendi içerisinde, emniyet kaza önleme sistemi gibi bir kaza önleme sistemi vardır. Ancak gelişen uluslararası teknoloji, iş sağlığı ve güvenliği alanında proaktif önlemlerin alınması sonucunda meydana gelen iş kazalarının önüne geçilmesi amacıyla bu sistem güncellenmelidir.

2012 yılında yürürlüğe giren 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği kanunu ile birçok proaktif önlemin alınmasıyla kazaların önüne geçilmesi hedeflenmiştir. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu madde 2 gereği, Türk Silahlı Kuvvetleri, Emniyet Birimleri, MİT Başkanlığı gibi kolluk ve istihbarat birimlerinin üretim fabrikaları haricinde kapsam dışında tutulmuştur (İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, 2012). Fakat silahlı kuvvetler içerisinde 1961 yılından beri yürürlükte olan bir emniyet kaza önleme sistemi vardır (TSK Yönergesi. 6. MY 330-1 (A)). Jandarma Genel Komutanlığının birlik, karargâh ve kurumlarında görev yapan personelin iş kazası yönünde emniyetinin sağlanması ile kaza/olayların önlenmesine yönelik usul, esas ve sorumluluklarının belirlenmesine; emniyet ve kaza önleme sisteminin planlanması, uygulanması, denetlenmesi ve değerlendirilmesine rağmen çeşitli zamanlarda silah kazaları, trafik kazaları, elektrik kazaları, düşme, yangın, gıda zehirlenmesi, mühimmat patlamaları, soğuk kış şartlarında görev yaparken çığ düşmesi ve soğukta donmalar gibi kazalar meydana gelmektedir.

Jandarma personelinin (komando ve özel harekât, havacılık, arama-kurtarma birlikleri) özellikle icra ettiği emniyet, asayiş, cezaevlerinin korunmasında ve nakil gerektiren işlerinde, adli görevlerde, şahıs ve konut korumasında, iç güvenlik hareketlerinde yazılı ve görsel basında birçok kaza ile karşılaştığı haberleri görülmektedir (URL 1).

Bu çalışmanın amacı, Jandarma Teşkilatının muharebe gücü ve kaynaklarının korunarak personel zayıyatı ve malzeme hasarını ortadan kaldırmak ve meydana gelebilecek iş kazalarının önlenmesi için gerekli çözüm önerileri sunmaktır.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Çalışma yaşamının etkili ve verimli bir şekilde işleyebilmesi için tüm organizasyonlarda “önce iş güvenliği” anlayışının benimsenmesi zorunluluktur. İş güvenliği ile çalışma yaşamının sıkı bir etkileşim içinde olduğu gerçeğinden hareketle, işletmelerde oluşan iş güvenliği açığının, üretim kalitesini ve verimini olumsuz yönde etkileyerek işletmenin süreklilik politikasına ve ülke ekonomisine zarar verebileceğini söyleyebiliriz. Dolayısıyla verimlilik ve iş güvenliği ilişkisi kavramı üzerinde durulması gereken bir konu olacaktır (Karamık ve Şeker, 2015).

İş sağlığı ve güvenliği standartlarını sağlayan işletmelerde üretim artarken maliyet düşme eğilimindedir. İş kazaları sonucu oluşabilecek zarar, kazaların önlenmesine yönelik yapılacak harcamalardan çok daha fazladır. İş sağlığı ve güvenliği politikalarında hedef, her zaman sıfır risk, sıfır iş kazası, sıfır meslek hastalığı olmalıdır. Bu hedefler doğrultusunda iş sağlığı ve güvenliği çalışanlar için sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamı oluştururken, çalışana memnuniyet ve uygun çalışma koşulları sağlandığından üretimin kalitesi, verimliliği ve karlılığı da artırmış olacaktır (Tozkoparan ve Taşoğlu, 2011).

Askeri birliklerde, etkin bir iş sağlığı ve güvenliği için organizasyon şeması düzenlenmeli, görev yetki ve sorumluluklar belirlenmeli, yıllık stratejik planlamalar düzenlenip uygulanmalıdır (Commodore, 2005). Amerikan silahlı kuvvetlerinde, askeri eğitimler başlamadan önce iş sağlığı ve güvenliği oryantasyon eğitimi verilir. Bu oryantasyon eğitiminden sonra askeri ve mesleki eğitimler verilir. Eğitim sonunda görevlendirilmiş çevre, iş sağlığı ve güvenliği uzmanı tarafından bir iş güvenliği eğitimi değerlendirilmesi yapılır (URL 2). Askeri birliklerde iş sağlığı ve güvenliği profesyonellerinin temel amacı, iş kazalarının meydana gelmemesi ve verimlilik kayıplarını ortadan kaldırmaktır (URL 3).

Collee vd., Belçika askeri birliklerinde yapmış oldukları çalışmada askeri birliklerde görev yapanlar üzerinde işitme kaybı, prevalans ve gürültü risklerini incelemiştir. 18-55 yaş arasındaki 2055 Askerden 661'inde (% 32,2) hafif işitme kaybı (İK)(25-40 dB), 280'inde (% 13,6) orta derecede İK (45-60 dB) ve 206'sında (% 10,0) şiddetli İK bulunmuştur. Hafif, orta şiddetli İK prevalansı yaşla birlikte komando ve piyade birimlerinden daha yüksektir. Komando birliğine gelen askerlerin yüksek sese maruz kalmaları sebebiyle işitme kaybı riski yüksektir. Hava Kuvvetlerinden alınanlara kıyasla anlamlı derecede yüksektir (Collee vd., 2011)

2.1. İş Kazasının Hukuki Kapsamı

Bir iş kazasından söz edebilmek için kazaya uğrayanın, her şeyden önce 5510 sayılı Kanunun "Sigortalı Sayılanlar" başlıklı 4. maddesi uyarınca sigortalı olması gerekir. Meydana gelen kaza sonucu bedenen ve ruhen arızaya uğrayanın, sigortalı bir kimse olması zorunludur. Kanunun 3. maddesi uyarınca "sigortalı, kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları açısından çalışanın adına prim ödenmesi veya kendi adına prim ödemesi yapan kişiyi" ifade etmektedir (Okur, 1989). Kanunun 4. maddesinin (a) bendinde belirtilen sigortalılar işe giriş bildirimiminin yapıp yapılmadığına bakılmaksızın, işe alınmalarıyla kendiliğinden sigortalı sayılacaklardır (Çolak ve Öztürk, 2006). Bir olayın iş kazası sayılması için kazaya uğrayanın sigortalı olması şartı, Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmeyen çalışanın uğradığı kazanın iş kazası olmayacağı, iş kazası sigortasından yararlanamayacağı anlamına gelmez. Bunların, işveren tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmemiş olması, bu niteliklerini ortadan kaldırmaz. 5510 sayılı Kanunun kapsamında bulunan sigortalılar, çıraklar, stajyerler 3308 sayılı Kanuna göre herhangi bir mesleki eğitim gören öğrenciler, destek primine tabi olarak çalışan emekliler, iş kazası sigortasına tabidirler (Çolak ve Öztürk, 2006).

2.2. İş kazaları sonucu oluşan maddi zararlar

İş kazalarında maddi zararlar, görünen ve görünmeyen maddi zararlar olmak üzere iki grupta toplanabilir. Görünen zararlar; tazminatlar, hukuki yardım alınan avukatlar ve iş gücü kaybıdır. Görünmeyen zararların hesaplanması çok zor olmakla birlikte ILO (International Labour Organization), gelişmiş ülkelerde iş kazaları ve meslek hastalıklarının toplam maliyetinin, bu ülkelerin gayri safi yurt içi hâsıllarının (GSYİH) % 1'i ile %3'ü arasında, gelişmekte olan ülkeler için ise bu kayıplarının GSYİH'larının %4'ü kadar olduğunu tahmin etmektedir (Nenonen, 2013). Türkiye'de katlanılacak maliyet tahminen yaklaşık yılda 38 milyar TL, dünyada ise bu kazaların doğurduğu maddi kayıp 1,2 trilyon \$'dır. (Ceylan, 2011). Sadece kayma, takılma ve düşme kazalarının ABD ekonomisine doğrudan yıllık maliyeti 10 milyar \$ olarak tahmin edilmiştir. Bu değerler, iş kazaları sonucu oluşan maddi kayıpların büyük boyutlara ulaştığını ve ekonomilere büyük yükler getirdiğini göstermektedir (Karamık ve Şeker, 2015).

2.3. İşçi Sağlığı Ve İş Güvenliği

İş yerlerinde, işin yürütülmesi sırasında oluşan tehlikelerden ve sağlığa zarar verecek şartlardan korunmak, insani bir iş ortamı oluşturmak için yapılan metotlu, sistematik ve mühendislik önlemlerinin tümüne denir (Seyyar, 2002).

2.4. İş Kazası

“Belirli bir zarara ya da yaralanmaya neden olan beklenmeyen ve önceden planlanmamış olay” olarak tanımlanmıştır. WHO ise “Önceden planlanmamış, daha çok kişisel yaralanmalara, ölümlere, makine araç ve gereçlerin zarara uğramasına, üretimin bir süre durmasına yol açan bir olay” olarak tanımlamıştır (Seyyar, 2002).

2.5. Jandarma birliklerinde meydana gelen iş kazası tipleri

Silah kazaları, trafik kazaları, kayma, takılma, düşme, elektrik kazaları, yangın, zehirlenme, iç güvenlik harekâtı icra ederken meydana gelen kazalar, mutfaklarda meydana gelen kazalar, arama- kurtarma faaliyetlerini icra ederken meydana gelen kazalar, onarım ve tamiratlar yapılırken meydana gelen kazalar, eğitimlerde meydana gelen kazalar, havacılık birliklerinde meydana gelen kazalar olarak sınıflandırabilir.

2.6. Jandarma birliklerinde kazaların önlenmesinin amacı

Emniyet ve kaza önleme sisteminin temel amacı; Jandarma birlik, karargâh ve kurumlarında personel ve malzeme emniyetinin sağlanması, kazaların önlenmesi amacıyla, görevli personelin emniyet ve kaza önleme sistemine yönelik eğitim seviyesini artırarak emniyet kaza bilincinin geliştirilmesi, tüm faaliyetlerden önce risk analizlerinin yapılarak gerekli emniyet tedbirlerinin önceden alınmasının sağlanması; birlik, kurum ve karargâhlarda emniyet ve kaza önleme sisteminin etkin olarak tesis edilmesi, faaliyetlerin mümkün olduğunca uzman yürütülmesi, uzman yoksa bu konuda eğitilmiş personel vasıtasıyla kazaların ve olayların tekrarlanmasını önlemektir. Kazaları önlemek için aşağıda belirtilen öneriler uygulanmalıdır;

- Personeli bilinçlendirmek,
- Sistemli bir risk analizi yaparak kazaları önlemek,
- Proaktif bir sistem kurmak,
- Meydana gelen kazaları ayrıntılı ve sistemli olarak incelemek, kaza- kök analizi yapmak,
- Birliklerde bulunan komuta kademesi dahil her seviyedeki personeli bilinçlendirmek,
- Önleyici etkin bir yönetim sistemi kurmak ve bu sistemi takip etmek,
- Tüm faaliyetlerin iş güvenliği açısından kontrolünü sağlamak,

Emniyet ve kaza önleme konusunda personelin bilinçsizliği, iş güvenliği eğitimi almadan çalışması kaza, hasar ve zayıflığın artmasına neden olur. Ancak askeri birliklerde görev yapan personelin iş sağlığı ve güvenliği alanında bilinçsizliği ve ihmali ise, birliğin emniyetinin toptan yok olmasına yol açar. Bu nedenle birlik komutanları ve amirlerinin emniyet ve kaza önleme konusundaki eğitim ve öğretimine öncelik verilmesi amaçlanır.

2.7. Askeri İş Kazalarını Önleyici Tedbirler

İş güvenliği ve kaza önleme eğitimlerinin temeli, daha ilk aşamada, rütbesiz erler için eğitim birliklerinde, rütbeli personel için ise askerî okullarda bir ders olarak okutulmasıyla atılmalıdır. İş güvenliğinin bir kültür meselesi olduğu bilincinin yerleştirilmesi gerekir. Bu bilinçle yetişen personel daha sonra görev yaptığı yerlere de iş güvenlik kültürünü taşıyacak, böylelikle bütüne

yayılan bir askeri örgüt kültürünün parçası haline gelmiş bir güvenlik kültürü tesis edilmiş olacaktır.

İş güvenliği eğitimleri bir defaya mahsus olmayıp yeni gelişmeler veya ihtiyaçlar doğrultusunda sürekli iyileştirilerek, güncellenerek, periyodik olarak verilmelidir. Eğitimlerin sınıf ortamından ziyade iş başında gerçek ortamında verilmesine dikkat edilmelidir.

Bu bağlamda verilecek iş güvenliği ve kaza önleme eğitimleri ile her sınıf askeri personel, kendi görevi içerisinde doğabilecek iş kazalarını bilerek önleyici ve düzeltici tedbirleri alabilir hale getirilmelidir. Her personel, kaza ve yaralanma, can kayıplarını önleyici tedbirleri alma noktasında kendisini sorumlu hissetmelidir.

3. GEREÇ YÖNTEM

Bu çalışmada 1992-2020 yılları arasında, yazılı ve görsel basında yer alan Jandarma birliklerinde soğuk kış şartlarında çığ düşmesi sonucu meydana gelen iş kazaları verileri "Google" arama motorunda retrospektif olarak taranmıştır.

4. BULGULAR VE ÖRNEKLEM

Ülkemizde kar yağışı kış mevsimlerinde çok yağdığından çığ doğa olayı sık sık yaşanmaktadır. Daha çok dağlık ve kırsal bölgeleri tehdit etmektedir. Bu bölgelerde meydana geldiği zaman can ve mal kayıplarına sık sık neden olmaktadır. Çığ, genelde bitki örtüsünün uzun boylu olduğu ormanlık ve eğimli arazilerde iç ve dış kuvvetler etkisi ile eğimli arazinin dip tabanına doğru hızla akması ve yuvarlanmasıdır.

Çığ tehlikesi, arazide kalıcı kar örtüsü oluşuncaya kadar tehlikesizdir. Asıl tehlike ise zemin üzerindeki sıkışmış kar örtüsünün üzerine yeni kar yağması ile bir kar tabakasının oluşması, çoğu zaman tipi sonrası meydana gelen sıcak hava ile önceki tabaka arasında meydana gelen erime sonucu kaygan yüzey oluşmasıdır (Göl, 2005).

Türkiye, coğrafyası gereği dağlık ve yoğun kar yağın kesimlerden oluşan bir ülkedir. Dağlık ve kar yağışının olduğu bölgelerdeki felaketlerden birisi de çığdır. Her yıl, ortalama 45 kişi, çığ olaylarında hayatını kaybetmektedir (Gürer, 1987). Türkiye’de sadece 1991-9292 yılı kış mevsiminde meydana gelen 152 çığ olayında, 443 kişi hayatını kaybederken 108 kişi de yaralanmıştır. Afet İşleri Genel Müdürlüğüne 1890-2007 dönemi arşiv kayıtlarına göre, 35 ilde meydana gelen toplam 827 çığ olayında toplam 1363 kişi hayatını kaybetmiştir (Gürer, 2007).

Çığ oluşumunda en önemli etkenlerden birisi topoğrafik ve meteorolojik koşullarıdır. Yağın karın özellikleri de başka bir öneme sahiptir. Bu sebepten çığ araştırmaları yapılırken yağın tüm özellikleri ortaya konmaktadır (Özyuvacı, 2001). Rüzgâr etkisinde yağın kar, çığ tehlikesini büyük oranda artırmaktadır. Özellikle yeni yağın kardan sonra çıkan rüzgâr, rüzgaraltı yamaçlara sürüklenerek birikir ve tepelerde kar saçakları oluşur. Bu da çığın geldiği anlamına gelir. Karın çok yağması çığ tehlikesini de o derecede artırmaktadır. En tehlikeli durum ise, bir tipiden sonraki güneşin doğması ile çıkmaktadır. Topoğrafik açıdan 35 derece olan eğimden daha dik, güneye bakan, rüzgâr altı olan çıplak yamaçlar doğal çığ güzergahlarıdır. Meteorolojik açıdan ise şiddetli rüzgâr tipi sonrası meydana gelen ılık ve sıcak havanın 36 saatten daha uzun olması, 25 cm. den daha kalın bir kar tabakası oluşması, tipinin oluşumunda etkindir (USDA, 1961).

Çığ tehlikesi hem sivillerin hayatı hem de askeri birlikler açısından oldukça tehditkârdır. 4-5 Şubat 2020 tarihlerinde, Van ilinde, 81 sivil vatandaşın yaralı, 11 jandarma personeli olmak üzere, 3 geçici köy korucusunun şehit olduğu toplam 42 kişinin ölümüyle sonuçlanan iki çığ düşmesi olayı

hala hafızalarda çok tazedir (URL 4). Askeri birliklerin bir başka çığ faciası ise 1 Şubat 1992' de Şırnak'ta yaşanmıştır. Kara kışın hakim olduğu bölgede, terörle mücadele için faaliyet gösteren 2. Komando Tugayı'na bağlı bir bölüğün konuşlandığı yere çığ düşmüştür. Burası aynı zamanda Cudi, Gabar ve Ciraf dağları arasındaki Görmeç köyünün de hemen bitişiğinde yer almaktadır. Çığ altında kalan 91 asker şehit olmuş ve köyde yaşayan 60 sivil de hayatını kaybetmiştir (URL 5). Bu vakalardan da anlaşılacağı gibi özellikle Doğu Anadolu ve Doğu Karadeniz bölgelerinde her zaman çığ tehlikesi vardır. Özellikle bu yerlerdeki askeri birliklerde, çığ konusunda eğitimler çok daha kapsamlı olmalıdır. Askeri personele çığın ne zaman, nasıl oluşacağı ve çığ tehlikesinin nasıl analiz edilmesi gerektiğinin eğitimi verilmelidir. Çığa karşı alınacak önlemler ve çığ yaşandıktan sonra yapılması gereken acil kurtarma eğitimlerinin riskli bölgelerdeki personele verilmesi elzemdir.

Çözüm Önerileri:

- Kış aylarında terörle mücadele edilen bölgelerde operasyonlarda çığ riskinin bulunmadığı güzergâhlar öncelikli olarak tercih edilmelidir.
- Kar ve çığ tehlikesi bulunan bölgelerde çığ küreği, çığ ipi, sonda çubukları, askı ipi gibi çığ tesisatı bulundurulmalı ve operasyona çıkılmadan önce bunlar mutlaka alınmalıdır.
- Askerler çığ iplerini sırt çantalarına koymayıp vücudun üst kısımlarına sarmalıdır.
- Yürüyüş esnasında büyük kaya gövdeleri, iri kayalıklar, sık ağaçlıklar ve geniş düzlüklerin bulunduğu çığa karşı nispeten emniyetli güzergâhlar tercih edilmelidir.
- Yürürken vadide uzun zikzaklar çizilerek yürüyüş yapılmalıdır. Düşey doğrultudaki inişlerin çığ riskini artıracığı bilinmelidir.
- Çığ tehlikesi bulunan yerlerde görev yapan personele donma, boğulma, yaralanmalara karşı ilk yardım eğitimi mutlaka verilmelidir. Bu eğitimlerde uygun materyalleri kullanılmalı; slaytlar, resimler, videolar seyrettirilmelidir.
- Çığ altından kurtarılan bir kişinin solunum yolu açılmalı ve suni teneffüs yaptırılmalıdır.
- Donma riskine karşı vücut ısısının artırılması gerekir. Yukarıda değinilen donmaya karşı yapılması gerekenler acilen uygulanmalıdır.
- Kurtarılan personelin, tedavisi için vakit kaybedilmeden en yakın sağlık tesisine intikali sağlanmalıdır.

5. SONUÇ

Askeri personel, iş kazaları ve mesleki riskler konusunda mesleki eğitiminin ilk aşamasından başlamak üzere çalışma yaşamı boyunca sürekli hizmet içi eğitimlerle desteklenmelidir. Askeri kurumlar, iş kazaları açısından oldukça yüksek riskli olmasına rağmen, bu alandaki yasal düzenlemelerin yapılması 6331 sayılı iş sağlığı ve güvenliği kanun kapsamına alınmalı, Ulusal mevzuatımızdaki iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin askeri alanda da en kısa sürede üst düzeyde uygulamaya geçirilmelidir.

Jandarma Okullar Komutanlığı'nda eğitim gören tüm öğrencilerin ders müfredatına iş sağlığı ve güvenliği dersi dahil edilmelidir. Başta Jandarma Genel Komutanlığı karargahına, bölge komutanlıklarına, il jandarma komutanlıklarına, jandarma sınır, komando ve özellikle iş kazalarının sıklıkla yaşandığı eğitim birliklerine iş sağlığı ve güvenliği uzmanı sertifikasına sahip subay, astsubay veya uzman jandarma atanmalıdır. Tabur, bölük ve karakol gibi birliklere ise iş sağlığı ve güvenliği eğitimi alan en az bir personel görevlendirilmelidir. Bu personelin düzenli

olarak yaptıkları denetimler ve gözetimler sonrası jandarma birliklerinde meydana gelebilecek ölüm, yaralanma ve malzeme zayıfları engellenebilir.

KAYNAKLAR

Ceylan, H., (2011). Türkiye'deki İş Kazalarının Genel Görünümü Ve Gelişmiş Ülkelerle Kıyaslanması. International Journal of Engineering Research and Development, 3 (2), 18-24.

Collée, A., Legrand, C., Govaerts, B., Van Der Veken, P., De Broodt, F., (2011). Occupational exposure to noise and the prevalence of hearing loss in a Belgian military population. A cross-sectional study. Noise & Health: A quarterly inter-disciplinary international journal, Vol. 13, no. 50, p. 64-70.

Commodore G.H., McMillan G., Navy R., (2005). Strategic Planning for Military Occupational Health Care. Military Medicine, 170 (9): 748-755.

Çolak, M., Öztürk, E., (2006). Kısa Vadeli Sigorta Kollarında Sorumluluk ve Rücu. Ankara: Yaklaşım Yayıncılık.

Göl, C., (2005). Çığ Olgusu ve Ormancılık. Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, A (1):49-63.

Gürer, İ., 1987. Türkiye'de Çığ Sorunu, TMMOB, İnşaat Mühendisleri Odası, Türkiye Mühendislik Haberleri, Cilt: 33, Sayı: 332, Ankara.

Gürer, İ., (2007). Kar'ın Sebep Olduğu Doğal Afetler. Sel-Heyelan-Çığ Sempozyumu, Kongre Sempozyum Bildiriler Kitabı, Ankara. Sf:109-138.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, (2012, 20 Haziran). Resmi Gazete (Sayı: 6331). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/6331.pdf>

Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Yönetmeliği, (2017, 21 Ocak). Resmi Gazete (Sayı: 29955). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2017/01/20170121.htm>

Karamık, S., Şeker, U., (2015). İşletmelerde İş Güvenliğinin Verimlilik Üzerine Etkilerinin Değerlendirilmesi. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi, 3(4): 575-584.

Nenonen, N., (2013). Analysing factors related to slipping, stumbling, and falling accidents at work: Application of data mining methods to Finnish occupational accidents and diseases statistics database. Applied Ergonomics, 44 (2): 215-224.

Okur, A.R., (1989). Sosyal Sigorta türleri açısından Yargıtay'ın 1987 yılı kararlarının değerlendirilmesi. İstanbul, İş Hukuku Türk Milli Komitesi, 310-316.

Özyuvacı, N. (2001). Kar Hidrolojisi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü yayınları.

Seyyar, A. (2002). Sosyal Siyaset Terimleri. İstanbul: Beta Yayınları.

Tozkoparan, G., Taşoğlu, J., (2011). İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamaları ile İlgili İşgörenlerin Tutumlarını Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma. Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 30(1): 181-209.

Türk Silahlı Kuvvetleri Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı Personelinin Sağlık Muayene Yönergesi (6. MY 330-1 (A)), 2016. Genelkurmay Basımevi, NSN: 7610270647579, Ankara.

URL 1, <https://www.milliyet.com.tr/gundem/corumda-askerikaza> (Son Erişim: 11.08.2020))

URL 2, <https://www.todaymilitary.com/careers-benefits/careers/environmental-health-and-safety-officers> (Son Erişim: 02.07.2019)

Askeri Birliklerde Soğuk Kış Şartlarında Görev Yapan Personelin İş Sağlığı Güvenliği İle İlgili Alınacak Önlemleri ve Çözüm Önerileri

URL 3, <https://safety.army.mil/CP-12/Who-We-Are/Safety/General-Safety-and-Occupational-Health> (Son Erişim: 02.07.2019)

URL 4, https://tr.wikipedia.org/wiki/2020_Van_%C3%A7%C4%B1%C4%9F_facias%C4%B1 (Son Erişim: 11.08.2020)

URL 5, www.cnnturk.com/video/turkiye/turkiyede-yasanan-cig-felaketleri (Son Erişim: 06.02.2020)

USDA, (1961). Seeds. The Yearbook of Agriculture. U.S. Printing Office. Washington, DC. 591 pp.